

ວິເຄາະຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງລາຍຮັບງົບປະມານ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແຕ່ປີ 2006 – 2020

ອຳພອນ ອາດຫານ¹, ທອງພັນ ຈັນຖາວອນ² ແລະ ຕົ້ງວາງ ຊິງຕົວ²

ພາກວິຊາເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

¹ຜູ້ຕິດຕໍ່ຜົວພັນ: ອຳພອນ ອາດຫານ,
ວິທະຍາໄລການເງິນພາກເໜືອ, ເບີໂທ:

+856 20 22852226,

ອີເມວ:

amphone2226@gmail.com

²ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ

ການທ່ອງທ່ຽວ

ບົດຄັດຫຍໍ້

ຜ່ານການສຶກສາໃນຫົວຂໍ້ ວິເຄາະຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງລາຍຮັບງົບປະມານລັດ (R) ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແຕ່ປີ 2006 – 2020. ໂດຍມີ ຈຸດປະສົງສຶກສາ: ສະພາບການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ວິເຄາະຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ ເຊິ່ງເຫດ ແລະ ຜົນ ລະຫວ່າງລາຍຮັບງົບປະມານກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ:

ສະພາບລາຍຮັບງົບປະມານລັດ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນນັບແຕ່ປີ 2006 ຫາປີ 2020 ເຊິ່ງມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ປີແມ່ນ 15.98%, ປີທີ່ມີລາຍຮັບງົບປະມານການເຕີບໂຕສູງກວ່າໝູ່ແມ່ນປີ 2007 ມີອັດຕາການເຕີບໂຕເທົ່າກັບ 33.07%, ຮອງລົງມາແມ່ນປີ 2008 ແລະ ປີ 2012 ເຊິ່ງມີອັດຕາການເຕີບໂຕເທົ່າກັບ 30.64% ແລະ 28.78% ຕາມລຳດັບ. ສຳລັບຕົວເລກລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແຕ່ປີ 2006 - 2020 ແມ່ນມີມູນຄ່າທັງໝົດ 70,952,231.03 ລ້ານ ກີບ, ສະເລ່ຍແລ້ວ 4,730,148.74 ລ້ານກີບຕໍ່ປີ ໂດຍມີອັດຕາການເຕີບໂຕໂດຍສະເລ່ຍ 10.33 % ຕໍ່ປີ.

ຜົນການທົດສອບຄວາມສຳພັນໄລຍະຍາວ ເຫັນວ່າ ຄ່າສຳປະສິດຂອງລາຍຮັບງົບປະມານລັດ ມີຄ່າເປັນບວກ ແລະ ຍອມສົມມຸດຖານຫຼັກດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05, ສະແດງວ່າ ລາຍຮັບງົບປະມານລັດ (R) ສູງຂຶ້ນຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງເພີ່ມຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວ. ຜົນການທົດສອບຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນ ມີແຕ່ກໍລະນີ GDP ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມເທົ່ານັ້ນ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ຜົນການທົດສອບເຫັນວ່າ ຄ່າສຳປະສິດຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄ່າເປັນລົບ ແລະ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ສະແດງວ່າ ລາຍຮັບງົບປະມານລັດກັບ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງມີຄວາມສຳພັນກັນໃນໄລຍະສັ້ນໃນເຊິງລົບ. ແຕ່ຜົນການທົດສອບການປັບຕົວ ແມ່ນເຫັນວ່າ ມີການປັບຕົວຈາກຈຸດສົມດຸນໄລຍະສັ້ນເຂົ້າສູ່ຈຸດສົມດຸນໄລຍະຍາວ ດ້ວຍຄວາມໄວຂອງການປັບຕົວເທົ່າກັບ -0.5755. ສຳລັບການທົດສອບຄວາມເປັນເຫດ ແລະ ເປັນຜົນ ເຫັນວ່າ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ເປັນເຫດໃຫ້ ລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ໃນແຂວງຫຼວງພະບາງມີການປ່ຽນແປງ.

Keywords: ລາຍຮັບງົບປະມານ, ການເຕີບໂຕເສດຖະກິດ, ໂຄອິນທັນແກຣດຊັ້ນ, ແບບຈຳລອງ VECM, ເຫດ ແລະ ຜົນ

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງບົດ: 08 ມິຖຸນາ 2023

ການປັບປຸງ: 01 ສິງຫາ 2023

ການຕອບຮັບ: 15 ສິງຫາ 2023

Analyze the relationship between budget revenue and economic growth of Luang Prabang province from 2006 - 2020

Amphone AHDHARN¹, Thongphanh CHANTHAVONE, Tongvang XIONGTOUA

Economics Program, Economics Department, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR

¹**Correspondence:** Amphone
AHDHARN, Northern
Finance College
Tel: [+856-20-22852226](tel:+8562022852226),
E-mail:
amphone2226@gmail.com

Article Info:
Submitted: Jun 08, 2023
Revised: Aug 01, 2023
Accepted: Aug 15, 2023

Abstract

Through a study on the topic, analysis of relationship between budget revenue (R) and economic development (GDP) of Luang Prabang from 2006 to 2020. The purpose of study: the state of fiscal revenue collection and economic growth of Luang Prabang province and analyze the short-term and long-term relationship between the causes and results between fiscal revenue and economic growth of Luang Prabang province, the results of the study found that:

The state revenue of Luang Prabang were growing from 2006 - 2020, with an average growth rate of 15.98% per year, the year when the state revenue grew higher than its peers was 2007 with a growth rate of 33.07%, down to 2008 and 2012, with growth rates equal to 30.64% and 28.78% respectively, For the total gross domestic product (GDP) of Luang Prabang from 2006 - 2020, The total value is 70,952,231.03 million kip, an average of 4,730,148.74 million LAK with an average growth rate of 10.33% per year.

The results of the co-integration test for long-run correlation, the coefficient value is a positive and rejected null hypothesis with statistical significance level of 0.05, which means, when the state revenue of Luang Prabang is increasing, it will effect on economic growth of Luang Prabang increases in the long-run. The results of the short-run relationship test are only the case of GDP as a dependent variable, the test results show that the coefficient valve has a negative and rejected the null hypothesis H_0 with a statistical significance level of 0.05. It shows that the state revenue and the gross domestic product (GDP) of Luang Prabang have a negative short-run relationship. But the results of the adjustment test show that there is an adjustment from the short-run equilibrium relationship to the long-term equilibrium relationship with an adjustment speed of -0.5755. For the granger causality test, it is seen that the Gross Domestic Product (GDP) of Luang Prabang is the causes for state revenue (R) in Luang Prabang Province to change.

Keywords: Budget revenue, Economic growth, Cointegration, VECM model, Granger causality

1. ພາກສະເໜີ

ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໄດ້ປະຕິຮູບເສດຖະກິດແບບລວມສູນໄປ ສູ່ເສດຖະກິດຕະຫຼາດໃນປີ 1986 ເປັນຕົ້ນມາພັກ ແລະ ລັດຖະບານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດມະ ຫາພາກໂດຍນຳໃຊ້ນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງ ໆ ເຊັ່ນ: ແຜນການ, ແຜນງົບປະມານ, ກົດໝາຍການລົງ ທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ, ກົດໝາຍແຮງງານ, ກົດໝາຍງົບ ປະມານ, ກົດໝາຍປະກັນໄພ, ກົດໝາຍວິສາຫະກິດ ແລະ ກົດໝາຍການລົງທຶນພາຍໃນ. ຕະຫຼອດໄລຍະທີ່ມີການປະຕິ ຮູບນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ ສັງເກດເຫັນວ່າເສດຖະກິດ ຂອງ ປະເທດເຮົາມີສະຖຽນລະພາບໃນລະດັບມະຫາພາກ ເຊິ່ງ ເຫັນໄດ້ເຖິງການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ ໂດຍສະ ເພາະ ຊ່ວງໄລຍະປີ 2006-2020 ເຫັນວ່າ ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ສາມາດຂະຫຍາຍຕົວລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ ພາຍໃນບັນລຸໄດ້ 2,042,382,000,000 ກີບ ໃນປີ 2006 ມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ເສດຖະກິດສາມາດຂະຫຍາຍ ຕົວເຖິງ 7.18%, ມາໃນປີ 2010 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ ພາຍໃນສາມາດບັນລຸໄດ້ 2,996,200,000,000 ກີບ ມີອັດ ຕາການຂະຫຍາຍຕົວເຖິງ 19.38%, ປີ 2015 ເສດຖະກິດ ສາມາດຂະຫຍາຍຕົວເຖິງ 8.50% ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ ພາຍໃນບັນລຸໄດ້ 5,566,000,000,000 ກີບ ແລະ ປີ 2020 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນບັນລຸໄດ້ 7,888,149,950,000 ກີບ ມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວເຖິງ 3.79%. (ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2006)

ສຳລັບ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຕົວເລກລວມຍອດຜະ ລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແຕ່ປີ 2006 - 2020 ແມ່ນໄດ້ມີການເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ລະປີຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໂດຍອັດ ຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ສະເລ່ຍແມ່ນ 10.33 %. ໃນນັ້ນມູນ ຄ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນແຂວງໃນປີ 2006 ແມ່ນມີມູນຄ່າ 2,042,382,000,000 ກີບ ມີອັດຕາການ ຂະຫຍາຍຕົວເທົ່າກັບ 7.18%. ປີ 2010 ມູນຄ່າລວມຍອດ ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນແຂວງແມ່ນ 2,996,200,000,000 ກີບ ມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວເທົ່າກັບ 19.38 %, ປີ 2015 ມູນຄ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນແຂວງແມ່ນ

5,566,000,000,000 ກີບ ເຊິ່ງມີອັດຕາການຂະຫຍາຍ ຕົວເທົ່າກັບ 8.50 % ແລະ ປີ 2020 ມູນຄ່າລວມຍອດຜະ ລິດຕະພັນພາຍໃນແຂວງແມ່ນ 7,888,149,950,000 ກີບ ມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວເທົ່າກັບ 3.79 %. (ພະແນກ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2006)

ຈຸດປະສົງຂອງການສຶກສາ ສະພາບການເກັບລາຍ ຮັບງົບປະມານ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ວິເຄາະຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ ເຊິ່ງເຫດ ແລະ ຜົນ ລະຫວ່າງລາຍຮັບ ງົບປະມານກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງ

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1. ການລວບລວມຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນທີ່ນຳມາສຶກສາຄັ້ງນີ້ເປັນຂໍ້ມູນຂັ້ນສອງ ທີ່ເປັນ ຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາແຕ່ປີ 2006 ຫາ 2020 ຊຶ່ງຂໍ້ມູນລາຍ ຮັບງົບປະມານຂອງລັດ ແມ່ນໄດ້ລວບລວມມາຈາກ ພະແນກການເງິນຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ຂໍ້ມູນການ ຂະຫຍາຍຕົວ (GDP) ແມ່ນໄດ້ມາຈາກພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ.

2.2. ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ຂໍ້ມູນລາຍຮັບງົບປະມານ ແລະ ລວມຍອດຜະລິດຕະ ພັນຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງເປັນຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາ, ຕາມ ຫຼັກການວິເຄາະຂໍ້ມູນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເມື່ອຂໍ້ມູນເປັນຂໍ້ ມູນອານຸກົມເວລາຕ້ອງໄດ້ນຳມາທົດສອບຄວາມນັ່ງ (Unit Root test) ຂອງຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາກ່ອນ ຖ້າຂໍ້ມູນມີລັກ ສະນະນັ່ງຈຶ່ງສາມາດນຳໄປວິເຄາະໄດ້ຕາມຈຸດປະສົງຂອງ ການສຶກສາ. ກໍລະນີຫາກເອົາຂໍ້ມູນບໍ່ນັ່ງໄປວິເຄາະ ຜົນການ ວິເຄາະອອກມາຈະບໍ່ຖືກຕ້ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ ຫຼື ເກີດມີ ຄວາມບິດເບືອນກັບຄວາມເປັນຈິງ. ດັ່ງນັ້ນ, ການວິເຄາະຂໍ້ ມູນອານຸກົມເວລາທຸກຄັ້ງ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ທົດສອບຄວາມນັ່ງ ຂອງຂໍ້ມູນ. ການທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນ ໃຊ້ ວິ ທີ ແ ມ່ ນ Augmented Dickey-Fuller Test (ADF) ຊຶ່ງມີສົມຜົນທົດສອບດັ່ງນີ້: ສົມຜົນໃຊ້ທົດສອບ Unit root ສຳລັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP):

2.2. ການລວບລວມຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນທີ່ນຳມາສຶກສາຄັ້ງນີ້ເປັນຂໍ້ມູນຂັ້ນສອງ ທີ່ເປັນຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາແຕ່ປີ 2006 ຫາ 2020 ຊຶ່ງຂໍ້ມູນການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ແມ່ນໄດ້ລວບລວມມາຈາກພະແນກການເງິນຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ຂໍ້ມູນການຂະຫຍາຍຕົວ (GDP) ແມ່ນໄດ້ມາຈາກພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຈາກຂໍ້ມູນຂ້າງເທິງປ່ຽນໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບແບບຂອງເສັ້ນຊື່ໄດ້ ຂໍ້ມູນການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (lnR) ແລະ ຂໍ້ມູນການຂະຫຍາຍຕົວ (lnGDP).

2.4. ວິທີວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນລາຍຮັບງົບປະມານ ແລະ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງເປັນຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາ, ຕາມຫຼັກການວິເຄາະຂໍ້ມູນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເມື່ອຂໍ້ມູນເປັນຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາຕ້ອງໄດ້ນຳມາທົດສອບຄວາມນັ່ງ (Unit Root test) ຂອງຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາກ່ອນ ຖ້າຂໍ້ມູນມີ

$$\Delta \ln(GDP_t) = 0.2613 + 0.108\Delta \ln(GDP_{t-1}) - 0.525\Delta \ln(R_{t-1}) - 0.5755ECT_{t-1} \dots\dots\dots (8)$$

$$(2.81)** \quad (0.35917)^{ns} \quad (-2.161)* \quad (-3.319)**$$

ຈາກສົມຜົນທີ (8) ສາມາດອາທິບາຍໄດ້ ດັ່ງນີ້:

(1) ສຳລັບການທົດສອບຄຳສຳປະສິດຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄ່າເປັນບວກ ແລະ ຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ສະແດງວ່າ ຜົນການປ່ຽນແປງຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງໃນໄລຍະຜ່ານມາບໍ່ສິ່ງຜົນໄລຍະສັ້ນຕໍ່ກັບມັນເອງ.

(2) ສຳລັບການທົດສອບຄຳສຳປະສິດຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄ່າເປັນລົບ ແລະ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ສະແດງວ່າ ເມື່ອເກີດມີວິກິດການ ທາງເສດຖະກິດ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຈະສົ່ງຜົນໄລຍະສັ້ນ ເມື່ອການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ເພີ່ມຂຶ້ນຈະສົ່ງຜົນໃນໄລຍະສັ້ນ ຕໍ່ກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ; ກົງກັນ ຂ້າມ ເມື່ອການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫຼຸດລົງຈະສົ່ງຜົນໃນໄລຍະສັ້ນ ຕໍ່ກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ.

ລັກສະນະນັ້ນຈຶ່ງສາມາດນຳໄປວິເຄາະໄດ້ຕາມຈຸດປະສົງຂອງການສຶກສາ. ກໍລະນີທາງເອົາຂໍ້ມູນບໍ່ນັ່ງໄປວິເຄາະຜົນ ການວິເຄາະອອກມາຈະບໍ່ຖືກຕ້ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ ຫຼື ເກີດມີຄວາມບົດເບືອນກັບຄວາມເປັນຈິງ. ດັ່ງນັ້ນ, ການວິເຄາະຂໍ້ມູນອານຸກົມເວລາທຸກຄັ້ງ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນ. ການທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຂໍ້ມູນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໃຊ້ ວິ ທີ ແ ມ ນ Augmented Dickey-Fuller Test (ADF)

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ການທົດສອບຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນ

3.3.1 ກໍລະນີໃຫ້ (lnGDP) ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ:

ຜ່ານການທົດສອບຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນ (ຕາຕະລາງ 1) ໂດຍໃຫ້ຕົວປ່ຽນລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (lnGDP) ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ສາມາດຂຽນສົມຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

(3) ສຳລັບການທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຄ່າ ECT ແມ່ນປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ສະແດງວ່າ ຄ່າ ECT ມີຄວາມນັ່ງທີ່ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%, ໝາຍຄວາມວ່າ ຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນ ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ລາຍຮັບ ງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫາກເກີດມີວິກິດການທາງເສດຖະກິດ ມັນຈະສາມາດປັບຕົວຈາກຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນເຂົ້າສູ່ຈຸດສົມດຸນໄລຍະຍາວໄດ້ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໄວ -0.5755.

3.1.2 ກໍລະນີໃຫ້ (lnR) ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ:

ຜ່ານການທົດສອບເພື່ອເລືອກເອົາອັນດັບຊ່ວງເວລາຄວາມລ່າຊ້າທີ່ເໝາະສົມ ເຊິ່ງໄດ້ນຳເອົາອັນດັບຊ່ວງເວລາຄວາມລ່າຊ້າ (Lags interval=1) ມາວິເຄາະໄດ້ຜົນ (ຕາຕະລາງທີ 2) ໂດຍໃຫ້ຕົວປ່ຽນລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ສາມາດຂຽນສົມຜົນໄດ້ ດັ່ງນີ້:

$$\Delta \ln(R_t) = -0.048 + 0.412\Delta \ln(GDP2_{-1}) + 0.019\Delta \ln(R2_{-1}) + 0.275ECT2_{-1} \dots\dots (9)$$

$(-0.265)^{ns}$ $(0.704)^{ns}$ $(0.0336)^{ns}$ $(0.815)^{ns}$

ຈາກສົມຜົນທີ (9) ສາມາດອາທິບາຍໄດ້ດັ່ງນີ້:

(1) ສໍາລັບການທົດສອບຄໍາສໍາປະສິດຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄ່າເປັນບວກ ແລະ ຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ສະແດງວ່າ ການເກີດວິກິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ມັນບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ໃນໄລຍະສັ້ນ.

(2) ສໍາລັບການທົດສອບຄໍາສໍາປະສິດຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄ່າເປັນບວກ ແລະ ຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ສະແດງວ່າ ການປ່ຽນແປງດ້ານການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຜ່ານມາ ຈະສົ່ງຜົນໃນໄລຍະສັ້ນ ຕໍ່ກັບການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງໃນປັດຈຸບັນ.

(3) ສໍາລັບການທົດສອບຄວາມນັ່ງຂອງຄ່າ ECT ແມ່ນຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ສະແດງວ່າ ຄ່າ ECT ບໍ່ມີຄວາມນັ່ງ ໝາຍຄວາມວ່າ ຄວາມສໍາພັນໄລຍະສັ້ນ ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫາກເກີດມີວິກິດການທາງເສດຖະກິດ ຈະບໍ່ມີປັບຕົວຈາກຄວາມສໍາພັນໄລຍະສັ້ນເຂົ້າໄປສູ່ຈຸດສົມດຸນໄລຍະ.

3.2 ການທົດສອບຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວ

ຜ່ານການທົດສອບຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວໂດຍໃຊ້ຄ່າລໍາດັບຂອງຄວາມລ່າຊ້າ (lags interval=1) ເຊິ່ງໄດ້ຜົນການວິເຄາະ (ຕາຕະລາງທີ 3) ເຊິ່ງວິເຄາະແບບຈໍາລອງດ້ວຍຄ່າສະຖິຕິ Trace statistic ໂດຍມີສົມມຸດຖານຫຼັກວ່າ ຕົວປ່ຽນຂອງແບບຈໍາລອງມີຈໍານວນ Cointegration Vector ນ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ r ($H_0 \leq r$) ແລະ ມີສົມມຸດຖານເລືອກວ່າ ຕົວປ່ຽນຂອງແບບຈໍາລອງມີຈໍານວນ Cointegration Vector ໃຫຍ່ກວ່າ r ($H_1 > r$) ແລະ ທົດສອບຈໍານວນ Cointegration Vector ຂອງແບບຈໍາລອງ ດ້ວຍຄ່າສະຖິຕິ Maximum Eigenvalue Test ໂດຍມີສົມມຸດຖານຫຼັກວ່າ ຕົວປ່ຽນຂອງແບບຈໍາລອງມີຈໍາ

ນວນ Cointegration vector ນ້ອຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ r ຈໍານວນ ($H_0 \leq r$) ແລະ ມີສົມມຸດຖານເລືອກວ່າ ຕົວປ່ຽນຂອງແບບຈໍາລອງມີຈໍານວນ Cointegration vector ໃຫຍ່ກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ $r+1$ ຈໍານວນ ($H_1 \geq r+1$). ເມື່ອນໍາຜົນການວິເຄາະໃນຕາຕະລາງທີ (3) ມາພິຈາລະນາຈາກຄ່າ Rank (r) ດ້ວຍຄ່າສະຖິຕິ Trace statistic ດ້ວຍສົມມຸດຖານຫຼັກ $r \leq 1$ ເຫັນວ່າ ຄ່າ Trace statistic ມີຄ່າສູງກວ່າຄ່າວິກິດ Critical value ສະແດງວ່າ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ແລະ ຍອມຮັບສົມມຸດຖານເລືອກ H_1 ທີ່ວ່າ $r \geq 1$ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ພິຈາລະນາຄ່າສະຖິຕິ Maximal Eigenvalue statistic ດ້ວຍສົມມຸດຖານ ຫຼັກ ($H_0 \leq 1$) ເຫັນວ່າ ມີຄ່າສູງກວ່າຄ່າວິກິດ Critical value ສະແດງວ່າ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ແລະ ຍອມຮັບສົມມຸດຖານເລືອກ H_1 ທີ່ວ່າ $r \geq 2$ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ຜ່ານການທົດສອບຄ່າສະຖິຕິ Trace ແລະ Maximal Eigenvalue ແລ້ວ ຊຶ່ງສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ມີຈໍານວນ Cointegration vector ມີຈໍານວນສົມຜົນຢ່າງໜ້ອຍ 1 ສົມຜົນ ຫຼື ມີສົມຜົນຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວ 1 ສົມຜົນ ຕາມຜົນທີ່ຄໍານວນໄດ້ໃນຕາຕະລາງທີ (4) ແລະ ສາມາດຂຽນສົມຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\varepsilon_t = \ln(GDP_t) - 1.34671\ln(R_t) \quad (7.973416)$$

$$\ln(GDP_t) = 1.34671\ln(R_t) + \varepsilon_t \quad (7.973416) \dots\dots (10)$$

ຜົນທົດສອບຄໍາສໍາປະສິດຂອງ $\hat{\theta}_1$ ເຫັນວ່າມີຄ່າເປັນບວກ ແລະ ຄ່າ $t = 7.973416 > t_{0.01,14} = 2.97678$ ຫຼື

$p - value \leq 0.01$ ເຊິ່ງປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ສະແດງວ່າ ລາຍຮັບງົບປະມານ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ສູງຂຶ້ນອັນເນື່ອງມາຈາກ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງເພີ່ມຂຶ້ນ, ກົງກັນຂ້າມໃນໄລຍະຍາວລາຍຮັບ

ງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ ກໍ່ເນື່ອງມາຈາກລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99%

3.3 ການທົດສອບຄວາມເປັນເຫດ ແລະ ຜົນ

ຜົນການວິເຄາະໃນຕາຕະລາງ (5) ຜົນປະກົດວ່າ ໃນກໍລະນີ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ເປັນເຫດໃຫ້ເສດຖະກິດມີການປ່ຽນແປງ ແມ່ນຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ສະແດງວ່າ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ບໍ່ເປັນເຫດໃຫ້ເສດຖະກິດ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີການປ່ຽນແປງ, ສໍາລັບ ກໍລະນີລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ເປັນເຫດໃຫ້ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີການປ່ຽນແປງນັ້ນ ເຫັນວ່າ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ສະແດງວ່າ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ເປັນເຫດໃຫ້ ການເກັບ ລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ໃນແຂວງຫຼວງພະບາງມີການປ່ຽນແປງ.

4. ວິພາກຜົນ

4.1 ຄວາມສໍາພັນໄລຍະສັ້ນ

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການວິເຄາະຄວາມສໍາພັນ ໄລຍະສັ້ນ ມີພຽງແຕ່ກໍລະນີ ທີ່ຕົວປ່ຽນລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ເທົ່ານັ້ນທີ່ເຫັນວ່າ ລາຍຮັບງົບປະມານ (R) ແລະ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ມີຄວາມສໍາພັນໃນໄລຍະສັ້ນ: ຜົນການທົດສອບຄໍາສໍາປະສິດຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄ່າເປັນລົບ ແລະ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ດ້ວຍລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ສະແດງວ່າ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ ໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດ ຫຼື ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄວາມສໍາພັນໃນເຊິງລົບ. ເມື່ອການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ສູງຂຶ້ນຈະສົ່ງຜົນໃນໄລຍະສັ້ນ ຕໍ່ກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ; ກົງກັນຂ້າມ ເມື່ອການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງ

ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫຼຸດລົງ ຈະສົ່ງຜົນໃນໄລຍະສັ້ນ ຕໍ່ກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ. ສະນັ້ນ, ສິ່ງທີ່ດີກໍ່ຄື ທາງພາກລັດບໍ່ຄວນເກັບພາສີເພີ່ມຂຶ້ນ, ການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ລາຍຮັບງົບປະມານເພີ່ມຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວນັ້ນ ພາກລັດຄວນຈະກະຕຸ້ນໃຫ້ມີການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຊິ່ງ ສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Mehrara & Pahlavani, 2011) ໃນຫົວຂໍ້ “Government Revenue and Government Expenditure Nexus in Asian Countries: Panel Cointegration and Causality” ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນວ່າ ລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ ກັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງບັນດາປະເທດອາຊຽນຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວເຊິງບວກດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ແລະ ໃນເມື່ອເກີດມີວິກິດການທາງເສດຖະກິດ ລະດັບຄວາມສໍາພັນໄລຍະສັ້ນ ຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ກັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຈະສາມາດປັບຕົວເຂົ້າສູ່ຈຸດສົມດຸນໄລຍະຍາວໄດ້ ດ້ວຍລະດັບຄວາມໄວ -0.5755 ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Canicio & Zachary, 2012) ໃນຫົວຂໍ້ “Causal Relationship between Government Tax Revenue Growth and Economic Growth: A Case of Zimbabwe (1980-2012)” ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນວ່າ ຄວາມສໍາພັນລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ ກັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ໃນປະເທດຊີບາວີ ຈະມີການປັບຕົວຈາກຈຸດສົມດຸນໄລຍະສັ້ນເຂົ້າສູ່ຈຸດສົມດຸນໄລຍະຍາວດ້ວຍຄວາມໄວຂອງການປັບຕົວ ແມ່ນ -0.3.

4.2 ຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວ

ຜ່ານການວິເຄາະດ້ວຍຄໍາສະຖິຕິ Trace statistic ແລະ ຄໍາສະຖິຕິ Maximal Eigenvalue statistic ພົບວ່າ ໃນໄລຍະຍາວ ລາຍຮັບງົບປະມານ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ສູງຂຶ້ນອັນເນື່ອງມາຈາກ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງເພີ່ມຂຶ້ນ, ກົງກັນຂ້າມ ລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫຼຸດລົງ ກໍ່ເນື່ອງມາຈາກລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫຼຸດລົງ ດ້ວຍ

ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99%. ສະນັ້ນ ລັດຖະບານ ຄວນສະ ຫັບສະໜູນ ຫຼື ກະຕຸ້ນໃຫ້ເສດຖະກິດ (GDP) ຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ລາຍຮັບງົບປະມານ ແຫ່ງລັດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງເພີ່ມໃນໄລຍະຍາວ. ເຊິ່ງ ສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Canicio, D & Zachary, T 2012) ໃນຫົວຂໍ້ “Causal Relationship between Government Tax Revenue Growth and Economic Growth: A Case of Zimbabwe (1980-2012)” ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນວ່າ ລາຍຮັບງົບປະມານ ແຫ່ງລັດ ກັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ມີ ຄວາມສຳພັນໄລຍະຍາວເຊິ່ງບວກດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ແລະ ສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Mehrara, M & Pahlavani, M 2011) ໃນຫົວຂໍ້ “Government Revenue and Government Expenditure Nexus in Asian Countries: Panel Cointegration and Causality” ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນວ່າ ລາຍຮັບງົບປະມານ ແຫ່ງລັດ ກັບລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງບັນດາປະເທດອາຊຽນຄວາມສຳພັນໄລຍະຍາວເຊິ່ງ ບວກດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99%.

4.3 ຄວາມເປັນເຫດ ແລະ ຜົນ (Granger Causality)

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການວິເຄາະເຫັນວ່າ ການເກັບລາຍ ຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ບໍ່ເປັນເຫດໃຫ້ເສດຖະກິດ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີການປ່ຽນແປງ, ມີພຽງ ແຕ່ ເສດຖະກິດ ຫຼື ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ເປັນເຫດໃຫ້ການເກັບ ລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີ ການປ່ຽນແປງ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%. ສະແດງ ວ່າ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ມີການປ່ຽນແປງຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ ການເກັບລາຍ ຮັບງົບປະມານຂອງລັດ (R) ໃນແຂວງຫຼວງພະບາງມີການ ປ່ຽນແປງ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Taha., Nanthakumar & Colombage (2011)) ໃນ ຫົວຂໍ້ “The Effect of Economic Growth on Taxation Revenue: The Case of a Newly Industrialized Country)” ຜົນການທົດສອບຄວາມເປັນເຫດ ແລະ ຜົນ ເຫັນວ່າ ລາຍຮັບພາສີບໍ່ເປັນເຫດໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍ

ຕົວ,ແຕ່ການຂະຫຍາຍຕົວເປັນເຫດໃຫ້ເສດຖະກິດມີການ ປ່ຽນແປງ.

5. ສະຫຼຸບຜົນການສຶກສາ

ຜົນການທົດສອບຄຳສຳປະສິດຂອງລວມຍອດຜະ ລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໃນໄລຍະ ຜ່ານມາ ເຫັນວ່າ ຜົນການປ່ຽນແປງຂອງລວມຍອດຜະ ລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໃນໄລຍະ ຜ່ານມາບໍ່ສົ່ງຜົນໄລຍະສັ້ນຕໍ່ກັບມັນເອງ, ສຳລັບຜົນການ ທົດສອບຄຳສຳປະສິດຂອງລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຫັນວ່າ ເມື່ອເກີດມີວິກິດການ ທາງເສດຖະກິດ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຈະສົ່ງຜົນໄລ ຍະສັ້ນ ເມື່ອການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເພີ່ມຂຶ້ນຈະສົ່ງຜົນໃນໄລຍະສັ້ນ ຕໍ່ ກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫຼຸດລົງ; ກົງກັນຂ້າມ ເມື່ອການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານແຫ່ງ ລັດ (R) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງຫຼຸດລົງ ຈະສົ່ງຜົນໃນໄລ ຍະສັ້ນ ຕໍ່ກັບການຂະຫຍາຍຕົວເສດຖະກິດຂອງ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ເພີ່ມຂຶ້ນ. ສຳລັບ ຜົນການທົດສອບຄວາມນັ່ງ ຂອງຄຳ ECT ເຫັນວ່າ ຄຳ ECT ມີຄວາມນັ່ງທີ່ລະດັບ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 95%, ໝາຍຄວາມວ່າ ຄວາມສຳພັນໄລຍະ ສັ້ນ ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ລາຍຮັບ ງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫາກເກີດມີວິກິດການທາງເສດຖະກິດ ມັນຈະສາມາດປັບຕົວຈາກຄວາມສຳພັນໄລຍະສັ້ນເຂົ້າສູ່ຈຸດ ສົມດຸນໄລຍະຍາວໄດ້.

ງົບປະມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ສູງຂຶ້ນອັນເນື່ອງມາຈາກ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງແຂວງເພີ່ມຂຶ້ນ, ກົງກັນຂ້າມລາຍຮັບງົບປະ ມານແຫ່ງລັດ (R) ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫຼຸດລົງ ກໍ່ ເນື່ອງມາຈາກລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຫຼຸດລົງ ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99%.

ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເປັນເຫດໃຫ້ ການເກັບລາຍຮັບງົບປະ ມານຂອງລັດ (R) ໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີການປ່ຽນແປງ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າ ໃນນາມຜູ້ຄົນຄວາວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດ ທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດ ກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດ ໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງຂ້າພະເຈົ້າ ມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Alen. B., and Tina. D. (2011). Relations Among Government Revenues and Gross Domestic Product (GDP) of the Republic of Croatia, Economic Research-Ekonomska Istraživanja, ISSN: 1331-677X (Print) 1848-9664 (Online) Journal homepage: From: <https://www.tandfonline.com/loi/rero20>.

Argiro, M. (2003), Foreign Direct Investment and Economic Growth in the European Union, Journal of Economic Integration 18(4), December 2003; 689-707.

ARNOLD. T., 2010. Uninformative Parameters and Model Selection Using Akaike's Information Criterion, Journal of Wildlife Management 74(6):1175–1178; 2010; DOI: 10.2193/2009-367.

Canan, Ş. and Şerife, K. (2021), An Analysis of The Relationship Between Foreign Direct Investment and Sustainable Development, Journal of Research in Economics, Politics & Finance, 2021, 6(Special Issue): 33-53.

Chinh, H. Q. and Chi, D. T. (2018), Analysis of Foreign Direct Investment and Economic Growth in Vietnam, International Journal of Business, Economics and Law, Vol. 15, Issue 5 (April) ISSN 2289-1552.

Carlos, E. F. and Eddie, V. Z. (2015). Foreign direct investment and gross domestic product growth, Journal of Procedia Economics and Finance 24 (2015) 198 – 207.

Castro, GA & Camarillo, DBR. (2014). Determinants of tax revenue in OECD

countries over the period 2001-2011. Vol. 59, No. 3; julio-septiembre 2014: 35-59. From: file:///C:/Users/kevin/Downloads/Determinants_of_tax_revenue_in_OECD_countries_over.pdf

Chakkaphan Chaithat. (2018). The impact of government budgetary expenditure on the gross domestic product. Journal of Business, Economics and Communication. Volume 13, Issue 1, (Jan Economic report (1991-2020), annual report of Lao economy from 1991-2020. Bank of Lao PDR. From: <http://www.bol.gov.la/annualreports>.

Kardos, M. (2014). The relevance of foreign direct investment for sustainable development. Empirical evidence from European Union. Procedia Economics and Finance, 15, 1349-1354. From: [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(14\)00598-X](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(14)00598-X)

Kiviyiro, P. and Arminen, H. (2014). Carbon dioxide emissions, energy consumption, economic growth, and foreign direct investment: Causality analysis for Sub-Saharan Africa. The Energy Journal, 74, 595-606. From: <https://doi.org/10.1016/j.energy.2014.07.025>

Poulson, BW & Kaplan, JG 2008. State income taxes and economic growth, CATO Journal, vol. 28, no. 1, pp. 53-71.

Parker, J. (1988). The Representation of Southeast Asian Art. PhD. Dissertation. Harvard University.

Phuriwat Yuthvoravit. (2020). The Relationship Between Fiscal Policy, Economic Growth and Human Capital in Thailand, An Independent Study Submitted In Partial Fulfillment of The Requirements For The Degree of Master of Arts, Business Economic, Faculty of Economic, Thammasat University. -Apr 2018). From: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/BECJournal/article/download/86098/92398/>

Thanavath Phonvichai. (2014). Government Expenditure: A Driving Force in the Thai Economy?. University of Thai Chamber of Commerce Journal. ISSN: 2673-0057 (online), Volume 4, 2014.

Takumah. W. (2014). Tax Revenue and Economic Growth in Ghana: A Cointegration Approach, MPRA Paper No. 58532, posted 13. September 2014 03:44 UTC.

Taha, R., Nanthakumar, N & Colombage, S.R.N. (2011). The Effect of Economic Growth on Taxation Revenue: The Case of a Newly Industrialized Country, International Review of Business Research Papers, Vol. 7. No. 1, Pp. 319 – 329. From: <file:///C:/Users/kevin/Downloads/The Effect of Economic Growth on Taxation Revenue .pdf>

ຕາຕະລາງທີ 1: ຜົນການວິເຄາະ VECM ສໍາລັບ $\ln(\text{GDP})$ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
ECT1	-0.5755	0.173396	-3.319078	0.0160
$\ln(\text{GDP1}_{(-1)})$	0.1079	0.300514	0.359179	0.7318
$\ln(\text{R1}_{(-1)})$	-0.5253	0.287621	-1.826629	0.1175
Constant1	0.2613	0.092966	2.811152	0.0307
R-squared	0.725929	Mean dependent var		0.100814
Adj R-squared	0.497537	S.D. dependent var		0.065317
S.E. of regression	0.046300	Akaike info criterion		-3.000515
Sum squared resid	0.012862	Schwarz criterion		-2.758062
Log likelihood	24.00309	Hannan-Quinn criter.		-3.090280
F-statistic	3.178431	Durbin-Watson stat		2.276050
Prob(F-statistic)	0.095824			

ໝາຍເຫດ: Prob. ≤ 0.05 “ * ” Null hypothesis is rejected

ຕາຕະລາງທີ 2: ຜົນການວິເຄາະ VECM ສໍາລັບ $\ln(\text{R})$ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
ECT2	0.275484	0.338105	0.814790	0.4463
$\ln(\text{GDP2}_{(-1)})$	0.412267	0.585970	0.703563	0.5081
$\ln(\text{R2}_{(-1)})$	0.018862	0.560830	0.033633	0.9743
Constant2	-0.048030	0.181273	-0.264958	0.7999
R-squared	0.418119	Mean dependent var		0.118644
Adj R-squared	-0.066782	S.D. dependent var		0.087408
S.E. of regression	0.090279	Akaike info criterion		-1.664966
Sum squared resid	0.048902	Schwarz criterion		-1.422512
Log likelihood	15.98979	Hannan-Quinn criter.		-1.754730
F-statistic	0.862276	Durbin-Watson stat		1.801651
Prob(F-statistic)	0.555056			

ໝາຍເຫດ: Prob. ≤ 0.05 “ * ” Null hypothesis is rejected

ຕາຕະລາງທີ 3: ຜົນການທົດສອບຄ່າ Cointegration Rank (Trace and Maximum Eigenvalue)

Lags interval (1)					
Unrestricted Cointegration Rank Test (Trace)					
H_0	H_1	Eigenvalue	Trace Statistic	0.05 Critical Value	Prob.**
$r = 0$					
$r > 0$		0.593399	19.61710	15.49471	0.0113
$r \leq 1$	$r > 1$	0.456152	7.918111	3.841466	0.0049
Unrestricted Cointegration Rank Test (Maximum Eigenvalue)					
H_0	H_1	Eigenvalue	Max-Eigen Statistic	0.05 Critical Value	Prob.**
$r = 0$	$r \geq 1$	0.593399	11.69899	14.26460	0.1225
$r \leq 1$	$r \geq 2$	0.456152	7.918111	3.841466	0.0049

Trace test indicates 2 cointegrating eqn(s) at the 0.05 level

* denotes rejection of the hypothesis at the 0.05 level

**MacKinnon-Haug-Michelis (1999) p-values

Max-eigenvalue test indicates no cointegration at the 0.05 level

* denotes rejection of the hypothesis at the 0.05 level

**MacKinnon-Haug-Michelis (1999) p-values

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກການວິເຄາະໂດຍໃຊ້ໂປຼແກຼມທາງສະຖິຕິ

ຕາຕະລາງທີ 4: ຄວາມສຳພັນຂອງ $\ln(R)$ ກັບ $\ln(GDP)$ ໃນໄລຍະຍາວດ້ວຍວິທີ Johansen

1 Cointegrating Equation (s):	Log likelihood	37.60177
Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)		
$\ln(GDP)$	$\ln(R)$	
1.000000	-1.346710	
	(0.16890)	

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍວິທີຂອ Johansen ດ້ວຍໂປຼແກຼມທາງສະຖິຕິ

ຕາຕະລາງທີ 5: ຜົນການວິເຄາະຄວາມເປັນເຫດເປັນຜົນລະຫວ່າງ (GDP) ແລະ (R)

Null Hypothesis:	Obs	F-Statistic	Prob.
LNR does not Granger Cause LNGDP	14	2.25105	0.1617
LNGDP does not Granger Cause LNR		5.09780	0.0453

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ຈາກຜົນການວິເຄາະໂດຍໃຊ້ໂປຼແກຼມທາງສະຖິຕິ